

технологічної кооперації або міжнародного співробітництва у науково-технологічній сфері, набуваючи своїх особливостей, напрямів і динаміки розвитку. Ефективне включення країни до міжнародної системи науково-технологічної кооперації на основі взаємодії національних інноваційних систем країн, на рівні їх структурних елементів, свідчить про нову якість співробітництва в даній галузі.

Література

1. Lundvall B.-A. Innovation as a interactive process from user-producer interaction to national system of innovation.- Technical change and economic theory / Lundvall B.-A. – L. : Pinter Publishers., 1988.
2. Nelson R. Capitalism as an engine of progress. Research Policy / Nelson R. – 1990. – P. 203-213.
3. Freeman C. Technology policy and economic predominance lessons from Japan / Freeman C. – Pinter, 1987.
4. Голиченко О.Г. Национальная инновационная система России и основные направления ее развития / Голиченко О.Г. // Инновации. – 2003. – № 6 (63). – С. 26-32.

Віталій Рихліцький

аспірант,
Університет банківської справи НБУ,
м. Київ

ПЕРВИННЕ ПУБЛІЧНЕ РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ ЯК ОДИН З ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛУ У БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Період економічної кризи характеризується браком ресурсів серед учасників ринку. У цих умовах зростає роль банків, які покликані допомогти задовольнити потреби в капіталі своїх клієнтів, що дасть змогу їм вийти з кризи з мінімальними втратами. Залучення іноземного капіталу для розвитку національної економіки є однією з передумов поживлення інвестиційної активності та виходу з кризи. Разом з тим банківська система не може здійснювати інвестиції у великих обсягах, не володіючи відповідними ресурсами. Тому проблема залучення коштів шляхом первинного публічного розміщення акцій банків України з метою підвищення рівня достатності ресурсного потенціалу є доволі актуальною для зростання та розвитку банківської системи України на сучасному етапі .

Значний внесок у вивчення IPO здійснили такі вчені, як Ф.Корнелі, Р. Агарвол та А. Лунгвіст, А. Лукашов, О. Барановський. Проблема вивчення первинного публічного розміщення акцій є досить новою для України. Отже, ця тема потребує більш детального теоретичного та практичного дослідження

Тому метою статті є дослідження проблем залучення додаткового капіталу українськими банками коштів шляхом IPO та ефективного управління ними .

Основними інструментами, які використовують вітчизняні банки на зовнішніх фінансових ринках є випуск єврооблігацій або одержання довгострокових синдікованих кредитів і короткострокових позичок.

Банки використовують також інші інструменти залучення коштів на міжнародних фінансових ринках. Наприклад, шляхом IPO (Initial Public Offering), або первинної публічної пропозиції акцій – це випуск та продаж компанією своїх акцій на зовнішньому ринку (для залучення додаткового капіталу. [3]

Поява і розвиток цього виду запозичень пов'язані з бажанням інвесторів формувати портфель акцій на міжнародному ринку, з необхідністю для банків шукати нові джерела формування власного капітал. Акції банків розміщуються на ринку

банківськими синдикатами, котируються в міжнародних фінансових центрах і продаються за євровалюту.

Інтерес у проведенні IPO полягає у можливості залучати таким чином значні за обсягами інвестиції. Вони також є важливим фактором поступального розвитку фондового ринку, підвищення його ліквідності й капіталізації, розширення спектру інструментів фондового ринку.

Серед мотивів, якими керуються банки при розміщенні акцій на ринках різних країн, основну роль відіграють:

- легкість залучення капіталу;
- менша вартість капіталу, ніж на національному ринку;
- можливість залучити нових інвесторів та диверсифікувати їх базу;
- популяризація імені банку на міжнародному ринку.

До недоліків IPO можна віднести такі:

- висока відповідальність банку перед іноземними інвесторами;
- високі витрати на проведення та підтримку перебування на ринку (50-500 тис. дол. США тільки за проведення IPO);
- висока вірогідність недружелюбного злиття (поглинання).

Банківське кредитування для багатьох компаній усе ще залишається недоступним через високу вартість, оскільки фінансові установи стурбовані більше роботою з існуючою проблемною заборгованістю й абсолютно не вмотивовані державою на видачу нових позик. Зараз однією з причин вибору IPO є відсутність необхідності повертати кошти через певний час і платити за ними періодичні купони. Важливим моментом можна назвати й реанімацію бажання власників не лише залучити кошти, а й оцінити ринкову вартість свого бізнесу, підвищити імідж компанії.

Вихід на IPO допоможе українським банкам вирішити проблему їх капіталізації і всього, що з цього випливає - загальні можливості свого функціонування, перелік ліцензованих операцій і спектр пропонованих послуг, відносини з клієнтами та органами нагляду.

Таким чином, проведене дослідження дало змогу ряд важливих висновків:

1. IPO (Initial Public Offering), або первинна публічна пропозиція акцій – це перший випуск компанією своїх акцій на ринку для залучення додаткового капіталу на відміну від розміщення акцій серед існуючих акціонерів, або обмеженого кола сторонніх інвесторів

2. Інтерес у проведенні IPO полягає у можливості залучати таким чином значні за обсягами інвестиції. Вони також є важливим фактором поступального розвитку фондового ринку, підвищення його ліквідності й капіталізації, розширення спектру інструментів фондового ринку.

Література

1. Є.Андрущак, Н. Пайтра. Реалізація банками IPO, як метод збільшення сновного капіталу.// Формування ринкової економіки в Україні. – 2009 – Вип.19 – с.135-139

2. IPO от I до O: Пособие для финансовых директоров и инвестиционных аналитиков / А. Лукашов, А. Могин. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 257 с.

3. Словарь по проведению первичного размещения акций (IPO) / Материалы Deloitte & Touche Regional Consulting Services Limited. - 2006. - www.deloitte.com.

4. www.chamber.ua

5. www.micex.ru